

СПОСІБ РОЗШИРЕННЯ ГЕНОТИПОВОЇ МІНЛИВОСТІ САЛАТУ ПОСІВНОГО ЛИСТКОВОГО (*Lactuca sativa* L. var. *secalina*) МЕТОДОМ ІНДУКОВАНОГО МУТАГЕНЕЗУ

Спосіб одержання нових ліній салату посівного листового різновиду (*Lactuca sativa* L. var. *secalina*), який відрізняється тим, що передпосівну обробку насіння вихідних форм проводять дією хімічних мутагенів, а саме використовують водні розчини диметилсульфату (ДМС), який є еталонною мутагенною речовиною та композиційні препарати, що є його хімічними аналогами у концентраціях 0,05% і 0,1%, у подальшому протягом покоління М3–М5 мутантні зразки аналізують за стабільністю прояву якісних і кількісних ознак і відбирають з них такі, які є перспективними для подальшої селекційної роботи.

Технічним результатом винаходу є створення протягом п'яти мутантних поколінь сортів салату посівного листового, які мають надвисоку стабільність прояву ознаки «Урожайність» за певних агрокліматичних умов вирощування, здатність перевищувати вихідну форму та відповідні сорти-стандарт за урожайністю листової маси до 30–80%. Зазначений підхід дозволяє уникати складної техніки гібридизації салату посівного листового та прискорено одержувати у достатній кількості первинні мутантні генотипи з високою генетичною різноманітністю за якісними і кількісними ознаками. Створені сорти салату посівного листового (Лель, Вишиванка) методом індукованого мутагенезу забезпечили економічну ефективність вирощування на рівні 60–100 тис. грн./га.

Розробка відноситься до галузі сільського господарства, зокрема селекції салату посівного листового та направлена на створення сортів з високими потенціалом продуктивності, вмістом цінних біохімічних компонентів та адаптивності до умов вирощування.

Запропонований спосіб захищений патентом на корисну модель № 153136 У «Спосіб розширення генотипової мінливості салату посівного листового (*Lactuca sativa* L. var. *secalina*) методом індукованого мутагенезу».

Авторський колектив:

Кондратенко С.І., доктор с.-г. наук, с.н.с.;

Дульнев П.Г., кандидат хім. наук;

Позняк О.В.; Чабан Л.В.; Касян О.І.

Тел. +380686039277

